

**ПЛАН ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДИПЛОМАТИЧНІ ПРОТОКОЛИ ТА ЕТИКЕТ»**

Тема 1 : Дипломатичний і діловий протокол – основа механізму міждержавних політичних і ділових відносин. (4 години)

План

1. Предмет дипломатичного протоколу. Визначення понять міжнародна ввічливість, етикет, церемоніал.
2. Історія дипломатичного протоколу: суть та історичні етапи (Віденський регламент 1815 р. Віденська конвенція 1961 про дипломатичні зносини 1968 р. Віденська конвенція про консульське знесення 1963 р.)
3. Наукове підґрунтя дипломатичного протоколу. Нормативна база протоколу, його джерела, правила.
4. Загальна характеристика та роль дипломатичного протоколу та етикету.
5. Структура та функції протокольних підрозділів органів державної влади в Україні.

Тема рефератів:

1. *Міжнародний діловий протокол і етикет, його принципи і правила.*
2. *Спільне і відмінне в правилах і нормах дипломатичного, світського й ділового етикету.*
3. *Історія дипломатичного протоколу в Україні.*
4. *Міжнародний досвід організації протокольних служб.*

Література

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.

3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету :навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты /И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.

29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Міжнародно-правові акти

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р. URL : <http://www.zakony.com.ua/juridical.htm>.
2. Віденська конвенція про консульські зносини, 1963 р. URL :: <http://www.zakony.com.ua/juridical.htm>.

3. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру, 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#Text.
4. Гаванська конвенція про дипломатичних чиновників від 20 лютого 1928 р. URL: <http://www.cyclopedia.ru/120/195/2736832.html>
5. Конвенція про привілеї та імунітети ООН, 1946 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text .
6. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text.

Нормативно-правові акти національного законодавства

7. Закон України «Про дипломатичну службу» від 10 червня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>.
8. Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15/03/2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021#Text>.
9. Указ Президента України «Про програму розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні» від 12 вересня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517/94#Text>.
10. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні» від 10 червня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>.
11. Указ Президента України «Про положення про нештатних (почесних консулів) України» від 17.02.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/97#Text>.
12. Консульський Статут України, затверджений Указом Президента від 2 квітня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>.
13. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок розміщення дипломатичних представництв, консульських установ

іноземних держав, представництв міжнародних та іноземних організацій в Україні» від 27 лютого 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/670-97-%D0%BF#Text>.

14. Постанова Верховної Ради України «Про відкриття дипломатичних або консульських представництв України» від 3 березня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3037-12#Text>.

15. Наказ Міністерства закордонних справ України «Про затвердження Положення про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій» від 13 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0170-21#Text>.

16. Положення про Державний Протокол та Церемоніал України № 746/2002 від 22.08.2002р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Указ президента України «Про Положення про Державний Протокол і Церемоніал України» від 22 серпня 2002 р.. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/746/2002>

Тема 2 : Зовнішня політика держави і дипломатія. Дипломатична та консульська служби. (4 години)

1. Поняття «зовнішня політика» і «дипломатія». Виникнення та основні історичні типи дипломатії.
2. Поняття публічної дипломатії та її види: значення у XXI ст. та вітчизняний вимір.
3. Види органів держави в сфері дипломатичних відносин.
4. Дипломатичні представництва: поняття та повноваження.
5. Консульські установи: порядок утворення та функціонування.

Теми рефератів:

1. *Публічна дипломатія та її роль в сучасному суспільстві.*
2. *Культурна дипломатія.*
3. *Цифрова дипломатія.*
4. *Спортивна дипломатія.*
5. *Кулінарна дипломатія.*
6. *Гуманітарна дипломатія.*
7. *Екологічна дипломатія.*
8. *Індустрія моди – інструмент публічної дипломатії.*
9. *Релігійна дипломатія.*

Література

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.

3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. Право та інноваційне суспільство. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету :навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты /И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. Право та інновації. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. Право та інноваційне суспільство. 2021. № 2 (17).

17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. Право та інновації. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. Право та інновації. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. Право та інноваційне суспільство. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. Право та інновації. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. Право та інноваційне суспільство. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. Право та інноваційне суспільство. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.

30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. Вісник академії правових наук України. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Міжнародно-правові акти

18. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р. URL : <http://www.zakony.com.ua/juridical.htm>.

19. Віденська конвенція про консульські зносини, 1963 р. URL :: <http://www.zakony.com.ua/juridical.htm>.

20. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру, 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#Text.

21. Гаванська конвенція про дипломатичних чиновників від 20 лютого 1928 р. URL: <http://www.cyclopedia.ru/120/195/2736832.html>

22. Конвенція про привілеї та імунітети ООН, 1946 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text .

23. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text.

Нормативно-правові акти національного законодавства

24. Закон України «Про дипломатичну службу» від 10 червня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>.

25. Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15/03/2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021#Text>.

26. Указ Президента України «Про програму розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні» від 12 вересня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517/94#Text>.

27. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні» від 10 червня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>.

28. Указ Президента України «Про положення про нештатних (почесних консулів) України» від 17.02.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/97#Text>.

29. Консульський Статут України, затверджений Указом Президента від 2 квітня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>.

30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних та іноземних організацій в Україні» від 27 лютого 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/670-97-%D0%BF#Text>.

31. Постанова Верховної Ради України «Про відкриття дипломатичних або консульських представництв України» від 3 березня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3037-12#Text>.
32. Наказ Міністерства закордонних справ України «Про затвердження Положення про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій» від 13 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0170-21#Text>.
33. Положення про Державний Протокол та Церемоніал України № 746/2002 від 22.08.2002р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
34. Указ президента України «Про Положення про Державний Протокол і Церемоніал України» від 22 серпня 2002 р.. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/746/2002>

Тема 3 : Органи зовнішніх зносин. Протокольна діяльність дипломатичного представництва. (4 години)

План

1. Встановлення дипломатичних відносин. Призначення й відкликання глави та членів дипломатичного представництва. Розрив дипломатичних відносин і протокольна процедура.
2. Процедура акредитації та призначення. Протокольні особливості процедури акредитації нового посла, вручення вірчих грамот у країні перебування та завершення його місії.
3. Зносини дипломатичних представництв із зовнішньополітичними відомствами та урядовими установами країни перебування.
4. Порядок призначення і відкликання глави консульської установи. Екзекватура.
5. Класи та ранги дипломатичних і консульських працівників.
6. Характеристика дипломатичного корпусу. Обов'язки та функції дуаена. Його місце в офіційних державних церімоніях.

Теми рефератів:

1. *Нотаріальні та інші юридично значимі дії, які вчиняє консул.*
2. *Дипломатичні привілеї та імунітети.*
3. *Призначення і діяльність почесного консула.*

Література

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.

4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты /И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).

17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусева К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.

30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 4: Етикет і протокол міждержавного спілкування. Символи суверенітету держави. (2 години)

План

1. Символи державного суверенітету. Державні символи країни.
2. Етикет державного прапора. Протокольні норми використання іноземного державного прапора.
3. Державна символіка України та протокольні норми її використання.
4. Державні символи Президента України.
5. Державні нагороди в Україні та протокольні норми їх вручення.

Теми рефератів:

1. *Державні символи України. Історія створення і сучасність.*
2. *Історія створення державного гімну України.*
3. *Протокольна ієрархія національних державних прапорів під час проведення міжнародних форумів і двосторонніх контактів.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.

9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 5: Дипломатичне листування як одна з форм міжнародної діяльності держави.

План

1. Дипломатична кореспонденція: основні види, характеристика і призначення.
2. Традиційні види дипломатичного листування: особиста і вербальні ноти, пам'ятна записка (2 види), меморандум (2 види), маніфест, ультиматум.
3. Напівофіційне і приватне листування.
4. Загальні правила оформлення офіційної та приватної дипломатичної кореспонденції.

Темі рефератів:

1. *Етикет дистанційного спілкування.*
2. *Азбука користування візитною карткою.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.

9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 6: Міжнародна ввічливість. Форми реагування на події в країнах перебування. (2 години)

План

1. Національні свята. Заходи з нагоди національних свят іноземних держав. Обмін вітальними телеграмами.
2. Заходи з нагоди національних свят держави перебування і участь в них дипломатичного корпусу.
3. Протокольне реагування на пам'ятні дати і події.
4. Реагування на обрання глави держави.
5. Офіційний траур у зв'язку зі смертю глави держави, уряду.

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.

10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.

22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 7: Поняття та особливості візитів. (2 години)

План

- 1 Значення візитів в міжнародній дипломатичній практиці
- 2 Класифікація візитів. Види візитів і їх характеристика. Формат візиту.
- 3 Офіційні і неофіційні візити.
- 4 Державні візити на вищому рівні.
- 5 Протогкольна практика прийому державних діячів і делегацій.
- 6 Основні елементи візиту: зустріч(проводити), розміщення, переговори, офіційний прийом, відвідування театру, поїздка по країні, пам'ятні подарунки.
- 7 Робочі візити глав держав. Візити проїздом і привітні візити.

Темати рефератів:

1. *Графік візитів Президента України (2019-2022рр)*
2. *Візити Президентів іноземних держав в Україну (2019-2022рр)*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.

7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.

20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.

34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 8: Підготовка візиту. Протокольне забезпечення перебування іноземних гостей.

План

1. Планування візиту (запрошення, терміни, характер, формат майбутнього візиту).
2. Затвердження попередніх документів щодо майбутнього візиту (програма візиту, сценарії по конкретних об'єктах перебування, списки запрошених (офіційної делегації та супроводжуваних осіб).
3. Передова (підготовча) група. Розробка та затвердження програми перебування.
4. Зміст програми перебування:
  - зустріч / проводи в аеропорту; схема формування кортежу;
  - розміщення;
  - переговори;
  - офіційний прийом (бланки запрошень, тексти меню і обкладинки до них, обкладинки промов, тексти тостів, розсадження за столом); відвідування театру (забезпечення безпеки, виконання гімнів, вивішування прапорів, програма концерту або спектаклю, корзина квітів акторам театру);
  - поїздки по країні;

Тема реферату:

1. Зростання значення візитів з розвитком міжнародних відносин.
2. Програма дружин високого гостя та інших супроводжуваних осіб.

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.

6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA VENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. сангл. С. А. Богомоллова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.

33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 9: Протокольні аспекти ведення переговорів (2 години)

План

1. Офіційні контакти дипломатів
2. Дипломатичні бесіди: підготовка і протокол проведення.
3. Протокольна робота з підготовки та проведення переговорів.
4. Етикет ведення переговорів
5. Стратегія и тактика ведення переговорів.
6. Підведення підсумків переговорів.
7. Категорії договірних актів: угода, конвенція, протокол та інші.

Тема реферату:

1. Дипломатичний щоденник
2. Ратифікація договору, набрання чинності і термін дії.

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.

9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 22.Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 23.Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
- 24.Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
- 25.Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
- 26.Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
- 27.Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
- 28.Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
- 29.Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
- 30.Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
- 31.Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
- 32.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
- 33.Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
- 34.Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридична бібліотека. URL: <http://pravo.biz.ua/>

Тема 10 : Протокол багатосторонньої дипломатії. (2 години)

План

1. Протокол міжнародних організацій.
2. Порядок протокольного старшинства в міжнародних організаціях.
3. Протокольні питання діяльності міжнародних конференцій.
4. Дипломатичний протокол ООН.
5. Протокольні питання в діяльності міжнародних посадових осіб.

Тема реферату:

1. *Протокол прапора ООН.*
2. *Протокол візиту в ООН глави держави або уряду країн-членів ООН.*
3. *Міжнародні конференції: історія і сучасність.*
4. *Привілеї та імунітети міжнародних організацій.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.

8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
- 10.Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 11.Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
- 12.Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
- 13.Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
- 14.Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. сангл. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
- 15.Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 16.Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
- 17.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 18.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 19.Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.

- 20.Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 22.Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 23.Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
- 24.Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
- 25.Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
- 26.Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
- 27.Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
- 28.Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
- 29.Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
- 30.Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
- 31.Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
- 32.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
- 33.Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.

- 34.Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
- 35.Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Тема 11: Норми дипломатичного етикету як складова іміджу дипломата (2 години)

План

1. Телефонна розмова в дипломатичній практиці і її етиці.
2. Етикет вручення та прийняття подарунків.
3. Правила вітань, представлень (рекомендувань) за нормами дипломатичного етикету.
4. Етикет відвідування театру, академічного концерту.
5. Зовнішній вигляд дипломата, політика, ділової людини.

Темати рефератів:

1. *Сучасна мода і зовнішній вигляд дипломата*
2. *Мовний етикет і мистецтво ділової бесіди.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.

9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. сангл. С. А. Богомоллова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 22.Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 23.Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
- 24.Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
- 25.Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
- 26.Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
- 27.Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
- 28.Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
- 29.Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
- 30.Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
- 31.Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
- 32.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
- 33.Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
- 34.Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Тема12 : Протокол і правила гостинності. Церемоніал і протокольні почесті. (2 години)

План

1. Поняття, значення і види прийомів
2. Підготовка прийому
3. Порядок проведення прийому з розсадженням гостей
4. Деякі особливості проведення прийомів без розсадження гостей

Теми рефератів:

1. *Етикет балу, його види, підготовка і проведення.*
2. *Благодійні бали, їх роль в дипломатичному і діловому спілкуванні.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.

8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
- 10.Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 11.Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
- 12.Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
- 13.Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
- 14.Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
- 15.Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 16.Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
- 17.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 18.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 19.Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.

- 20.Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 22.Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 23.Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
- 24.Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
- 25.Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
- 26.Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
- 27.Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
- 28.Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
- 29.Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
- 30.Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
- 31.Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
- 32.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
- 33.Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.

34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Тема 13 :особливості дипломатії та норм дипломатичного протоколу в країнах Європи. (2 години)

План

1. Особливості англійської дипломатії.
2. Особливості французької дипломатії.
3. Особливості німецької дипломатії
4. Особливості італійської дипломатії
5. Особливості дипломатії малих європейських країн.

Теми рефератів:

3. *Етикет балу, його види, підготовка і проведення.*
4. *Благодійні бали, їх роль в дипломатичному і діловому спілкуванні.*

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексєєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.

9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
10. Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA VENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. сангл. С. А. Богомолова. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).

- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 22.Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 23.Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
- 24.Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций.Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
- 25.Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
- 26.Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
- 27.Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
- 28.Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
- 29.Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
- 30.Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
- 31.Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
- 32.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
- 33.Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І)*. Київ, 2001.
- 34.Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

35.Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Тема 14 :особливості дипломатії країн Північної та Південної Америки.

План

1. Особливості американської дипломатії.
2. Дипломатія країн латинської Америки.

Теми рефератів:

1. Видатні американські дипломати.
2. Характерні риси сучасної американської дипломатії.

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.

- 10.Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
- 11.Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
- 12.Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
- 13.Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
- 14.Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
- 15.Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 16.Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
- 17.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 18.Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 19.Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
- 20.Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
- 21.Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.

22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.
23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32.

Тема 15 :Особливості дипломатії країн Азії, Близького Сходу та Австралії .

План

1. Японська дипломатія
2. Дипломатія Китаю
3. Особливості дипломатії Індії
4. Дипломатія арабських країн
5. Особливості дипломатії Австралії

Рекомендована література:

1. The protocol for modern diplomat. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/176174.pdf>.
2. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів вищих навчальних закладів / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко. – Донецьк, 2012. – 442 с.
3. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. М., Прогресс. 2003.
4. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник/ Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2007. — 224 с.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. — К. : Либідь, 2004. — 248 с.
6. Дипломатична діяльність України у сучасному світі: / [І. Р. Алексеєнко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Солдатенко]. Київ : Наукова думка, 2013. - 269 с.
7. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ; [уклад. О. Є. Шайда]. Львів : Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. 335 с.
8. Дипломатичний протокол та етикет : підручник / О. П. Сагайдак; 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2012. 262 с.
9. Довідник з протокольних питань. Департамент державного протоколу вересень 2021 р. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf.
- 10.Єфремова К.В., Наумова К.І., Мішанчук А.В. Особливості використання цифрової дипломатії в умовах пандемії: проблеми і перспективи розвитку. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.

11. Калашник Г. М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету : навчальний посібник / Г. М. Калашник. — К. : Знання, 2007. — 143 с.
12. Лукашук И. И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И. И. Лукашук. — М. : NOTA BENE, 2004. — 144 с.
13. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витоки, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
14. Никольсон Г. Дипломатическое искусство / Гарольд Никольсон ; пер. с англ. С. А. Богомолва. — М. : Издательство Института международных отношений, 1962. — 121 с.
15. Окладна М.Г., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
16. Окладна М.Г., Наумова К.І., Миргород В.О. Таємна дипломатія та способи її здійснення у міжнародних відносинах. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17).
17. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Генкул Ю.В. Гуманітарна дипломатія: становлення та сучасність. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
18. Окладна М.Г., Перевалова Л.В., Самусєва К.В. Превентивна дипломатія ООН як інструмент попередження конфліктних ситуацій. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
19. Окладна М.Г., Стасєвська О.А., Ванджурак М.М. Індустрія моди як інструмент публічної дипломатії: український та світовий досвід. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
20. Окладна М.Г., Тараніченко Ю.І., Чуйко В.О. Правові проблеми функціонування інституту почесного консула в Україні. *Право та інновації*. 2021. № 4(36).
21. Окладна М.Г., Федоровська М.А., Юхименко Д.С. Застосування таємної дипломатії в міжнародній практиці. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. №2.
22. Окладна М.Г., Яковюк І.В., Дядик В.О. Дипломатична служба Європейського Союзу: становлення й розвиток. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2.

23. Подворна О. Г. Дипломатичний протокол та етикет : навч. посіб. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 236 с.
24. Попов В. И. Современная дипломатия: теория и практика: курс лекций. Часть 1: Дипломатия - наука и искусство / Виктор Иванович Попов. - М. : «Научная книга», 2000. — 576 с.
25. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2006.
26. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник, 2-ге вид., оновл. і допов. Київ : Знання, 2017. 326 с.
27. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ : Україна, 2001.
28. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. Київ, Знання. 2014. 199 с.
29. Фліссак К. А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с.
30. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігадані історії кар'єрного дипломата. Київ: Саміт-книга, 2017. 576 с.
31. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет : навч. посіб. Київ, 2011. 164 с.
32. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
33. Шинкаренко Т. І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина І). Київ, 2001.
34. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.
35. Щокін Ю. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. *Вісник академії правових наук України*. 2002. № 4. С.1 -32